

Nr 253.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående anvisande av anslag å tilläggsstat för år 1918 under fjärde huvudtiteln för täckande av under år 1917 uppkomna brister å vissa ordinarie reservationsanslag; given Stockholms slott den 5 april 1918.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen

att för täckande av de å vissa i statsrådsprotokollet omförmälda ordinarie reservationsanslag för år 1917 uppkomna brister å tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av högst 2,903,560 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

E. A. Nilson.

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 5 april 1918.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Nilson, yttrade härefter:

»Sedan arméförvaltningen uti åtskilliga till Kungl. Maj:t avgivna yttranden anmält, att avsevärda brister å vissa av de uti 1917 års rikstat under fjärde huvudtiteln uppförda reservationsanslagen kunde på grund av rådande dyrtid förväntas uppkomma, anmodades arméförvaltningen den 19 februari 1918 att inkomma med uppgift angående de å 1917 års reservationsanslag uppkomna bristernas storlek ävensom med redogörelse för orsakerna till anslagens överskridande.

Sedan bokslutet för år 1917 numera avslutats, har arméförvaltningen med skrivelse den 27 mars 1918 överlämnat den sålunda infordrade utredningen. Av denna framgår, att brister uppstått å följande ordinarie reservationsanslag för år 1917, nämligen:

1. Arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten;
 2. Arméns vapen, ammunition och målskjutningsmateriel samt artilleriets övningar och materiel;
 3. Garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden; samt
 4. Arméns sjuk- och veterinärvård samt hovbeslag m. m.
- Jag anhåller nu att i korthet få redogöra för de å förenämnda anslag uppkomna bristerna.

1. Arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten.

Förevarande anslag upptogs i riksstaten för år 1917 med 2,158,547 kronor. Vid anslaget beräknande hade tillämpats samma grunder som tidigare. Anslaget var således beräknat

1917 års
anslags-
beräkning.

dels för ved och lyse till underofficerare och vederlikar med 130 kronor till fanjunkare och likställd samt 100 kronor till sergeant och likställd,

dels med 12 öre om dagen för varje man,

dels ock med 3 öre om dagen för varje häst vid truppförbanden.

Arméförvaltningen har nu anmält, att 1917 års bokslut utvisade, att å ifrågavarande anslag uppstått en brist av 1,415,359 kronor 50 öre.

Arméförvalt-
ningen.

Orsaken till anslaget överskridande vore framför allt att söka i den betydliga prisstegring å alla eldnings- och belysningsämnen samt materialier för anskaffning och underhåll av sängutredningspersedlar, som inträffat sedan år 1915, då anslaget beräknats. Någon avsevärd inskränkning av upphandlingen av eldnings- och belysningsämnen, vilkas anskaffningskostnader anslaget medel till större delen vore avsedda att bestrida, hade givetvis icke kunnat under året äga rum.

Uti sin underdåniga skrivelse den 30 september 1915 angående lantförsvarets medelsbehov för år 1917 förklarade arméförvaltningen, att någon anledning icke förefunnes att då ändra beräkningsgrunderna för ifrågavarande anslag. Detta blev därför, såsom förut nämnts, av Kungl. Maj:t och riksdagen beräknat efter samma grunder, som tidigare tillämpats. Emellertid visade det sig ganska snart, att anslaget komme att bliva för sitt ändamål otillräckligt. Uti sin framställning den 30 september 1916 angående medelsbehovet för år 1918 anmälde sålunda arméförvaltningen, att prisen å ved, kol och belysningsämnen under-

Departements-
chefen.

gått en sådan stegring, att hela den å anslaget vid 1915 års utgång befintliga behållningen av 1,020,600 kronor 16 öre måst under år 1916 tagas i anspråk, samt att till förebyggande av anslagets överskridande under år 1918 en förstärkning av detsamma vore oundgängligen erforderlig. På grund härav äskades av Kungl. Maj:t för sistnämnda år ett förstärkningsanslag av 725,000 kronor, vilket av riksdagen även beviljades. Till anslagets förstärkande för år 1919 har innevarande års riksdag, i enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag, beviljat ett extra anslag av 1,700,000 kronor.

Att anslaget för år 1917, för vilket år något särskilt förstärkningsanslag icke blivit anvisat, komme att visa en avsevärd brist, har sålunda länge varit förutsett och icke kunnat undvikas. Då det synes mig av vikt, att den uppkomna bristen, 1,415,359 kronor 50 öre, snarast möjligt varder täckt, torde härför erforderligt anslag böra äskas å tilläggsstat för innevarande år.

2. Arméns vapen, ammunition och målskjutningsmateriel samt artilleriets övningar och materiel.

1917 års
anslags-
beräkning.

Förevarande anslag var i riksstaten för år 1916 upptaget med 2,708,850 kronor.

Uti sin underdåniga skrivelse den 30 september 1915 angående lantförsvarets medelsbehov för år 1917 hemställde arméförvaltningen, att anslaget måtte på grund av bland annat den efter världskrigets utbrott inträffade prisstegringen för år 1917 höjas med tillhoppa 1,118,000 kronor.

I enlighet härmed föreslog Kungl. Maj:t 1916 års riksdag att höja anslaget med det av arméförvaltningen äskade beloppet. Därav beräknades 400,000 kronor såsom en av de rådande abnorma prissförhållandena föranledd tillfällig anslagsförhöjning.

Vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit fann sig emellertid riksdagen icke kunna oförändrat bifalla. Riksdagen fann det nämligen icke till fullo ådagalagt, att anslaget krävde en ökning med hela det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet. Det syntes nämligen icke uteslutet, att sedan erfarenhet rörande tillämpningen av de till försök utlämnade nya skjutinstruktionerna ävensom de förändrade bestämmelserna angående artilleriets skjutningar vunnits, jämkningar kunde ske för att minska ammunitionsförbrukningen. I fråga om materialprisernas stegring hade arméförvaltningen angivit en förhöjning av de då gällande

med 10 procent. Riksdagen hade emellertid inhämtat, att den verkliga kostnadsökningen icke stannade inom denna gräns, och hade riksdagen intet att erinra mot en ökning av anslaget på grund av de rådande extra ordinära förhållandena. På grund av vad sålunda anförts, funne riksdagen sig för det dåvarande böra begränsa anslagsökningen till 600,000 kronor, vilket belopp i riksstaten borde uppföras såsom ett extra anslag till förstärkning av det ordinarie.

I enlighet härmed uppförde riksdagen i 1917 års riksstat

ordinarie vapenanslaget	kronor 2,708,850:—
förstärkning av samma anslag	» 600,000:—
	<hr/>
	Summa kronor 3,308,850:—

Sedan Kungl. Maj:t genom brev den 18 september och den 13 oktober 1916 fördelat såväl ordinarie vapenanslaget som dess förstärkningsanslag på olika titlar, angav arméförvaltningens artilleridepartement hösten 1916 det antal skott, såväl infanteri- som artilleri-, som för tillgängliga medel med dåvarande priser beräknades kunna anskaffas, varefter Kungl. Maj:t fastställde de ammunitions mängder, som under utbildningsåret 1917 finge förbrukas. Redan i slutet av år 1916 hade emellertid priserna ytterligare stegrats, och visade det sig då, att brist skulle uppstå å vapenanslaget 1917. I underdånig skrivelse den 13 december 1916, däri artilleridepartementet anhöll om medels beviljande för att täcka förutsedd brist i vapenanslaget för 1916, framhölls att brist å vapenanslaget även för år 1917 med säkerhet vore att förutse, ehuru den ej då kunde närmare angivas.

Meddelanden
till Kungl.
Maj:t om
brist å
anslaget.

I underdånig skrivelse den 12 januari 1917 angående medelsbehov för vapenanslaget för år 1918 anmälde arméförvaltningen likaledes, att ett överskridande av vapenanslaget för år 1917 vore att förutse, men att storleken av bristen icke heller då kunde angivas.

Med anledning av därom gjord anmodan meddelade artilleridepartementet i skrivelse till chefen för lantförsvarsdepartementet, att bristen i vapenanslaget för 1917 beräknades komma att uppgå till 1,608,700 kronor.

I underdånig skrivelse den 2 augusti 1917 anmälde arméförvaltningen, att, därest övningarna under året och materialreparationerna på grund av dessa övningar ej skulle helt och hållet eller delvis inställas och om ej för reparationer uppköpta materialier skulle återförsäljas, skulle ej annan inskränkning av den enligt ovan till 1,608,700 kronor

angivna förutsedda bristen för år 1917 kunna ske än möjligen en mindre besparing å skjutfält av omkring 10,000 kronor.

Arméför-
valtningen.

Arméförvaltningen har nu anfört, att sedan den genom det pågående kriget förorsakade dyrtiden inträtt, artilleridepartementet vid upprepade tillfällen, särskilt efter av generalfälttygmästaren vidtagna inspektioner av underlydande fabriker och tyganstalter, framhållit nödvändigheten att största möjliga sparsamhet vid verkstadsarbetet, särdeles beträffande reparationsarbeten, iakttoges, och hade bland annat fastställts en del s. k. krigsmodeller å vissa persedlar, varigenom åsyftats att inbespara särskilt svåranskaffliga och dyrbara materialier.

Vidare hade artilleridepartementet genom cirkulär till samtliga arméfördelningschefer och likställda, truppförbandschefer inom armén, chefer för tyganstalter och fabriker utgivit bestämmelser med anledning av rådande knapphet å vissa varor och materialier samt det abnormt stegrade prisläget rörande utgifters bestridande från vapenanslaget, gående ut på:

att nyanskaffning och rekvisition av materiel skulle inskränkas till den vid truppförbanden under året oundgängligen erforderliga materielen;

att reparations- och andra underhållsarbeten skulle inskränkas till sådana, vilka vore oundgängligen nödvändiga för att icke äventyra krigsberedskapen eller materielens framtida bestånd;

att vissa åtgärder skulle vidtagas för minskande av åtgången å förbrukningsartiklar;

att användning av dyrbar och svåranskafflig materiel t. ex. kabel, blanktråd m. m. skulle, så långt lämpligen kunde ske, inskränkas;

att övningarna skulle så planläggas, att minsta möjliga kostnad åsamkades truppförbandens övningsanslag och att materielen härunder ej onödigt skadades eller sletes;

att skjutning med anslagen exercisammunition skulle så vitt möjligt inskränkas; samt

att vid uppgörande av kostnadsförslag för underhåll av byggnader endast upptoges sådana arbeten, vilka vore oundgängligen nödvändiga för det med byggnaden avsedda ändamålet samt för byggnadernas bestånd.

Genom brev den 7 september 1917 hade jämväl Kungl. Maj:t utfärdat vissa föreskrifter angående åtgärder för begränsning av utgifterna under fjärde huvudtiteln.

Enär artilleridepartementet beträffande utgifter från vapenanslaget sålunda redan vidtagit de åtgärder, vilka för ändamålet kunde tänkas ifrågakomma, utom sådana åtgärder (övningars inställande, inställande av reparationer å material), vilka endast genom Kungl. Maj:t kunde anbefallas, hade för artilleridepartementets räkning intet vidare ansetts kunna åtgöras.

Sedan bokslutet för år 1917 nu avslutats, framginge, att bristen å vapenanslaget med dess förstärkningsanslag uppginge till 1,256,516 kronor 74 öre.

Orsaken till denna brist vore såväl vapenanslagets knapphet som inträffad dyrtid. För år 1918 hade riksdagen höjt vapenanslaget, först den ordinarie delen med 973,350 kronor från 2,708,850 kronor till 3,682,200 kronor samt vidare som extra anslag för 1918 anvisat en förstärkning om 2,000,000 kronor, således tillsammans för 1918 5,682,200 kronor, under det att vapenanslaget för 1917 utgjort endast (2,708,850 + 600,000 =) 3,308,850 kronor och således understege 1918 års anslag med (5,682,200 — 3,308,850 =) 2,373,350 kronor. Härav framginge, att vapenanslaget även under normala förhållanden icke kunnat vara för sitt ändamål tillräckligt. Toges dessutom hänsyn till de prisförhöjningar, som oavbrutet ägt rum och som beträffande vissa råmaterialier — särskilt koppar och andra metaller, kol och oljor m. m. — stigit i en abnorm grad, framginge även, att den brist, som uppstått, måste anses relativt liten. Att den kunnat begränsas till förut angivna belopp, berodde, förutom av de utav Kungl. Maj:t vidtagna inskränkningarna i skjutningarna, såväl av de förutnämnda av artilleridepartementet utfärdade sparsamhetsbestämmelserna som av att vissa anskaffningar och arbeten icke utförts, oaktat de varit av behovet påkallade. En så långt driven sparsamhet kunde ej utan skada vidare fortgå och bleve i längden oekonomisk. Så hade övningarna otvivelaktigt lidit men av att användningen av viss dyrbar och svåranskafflig materiel inskränkts samt av övriga sparsamhetsbestämmelser. Kulspruteformationernas materiel hade icke kunnat underhållas så, som önskvärt varit. Nya kulsprutepipor hade ej utlämnats, då de gamla ur träffsäkerhetssynpunkt bort kasseras, utan först då kulsprutan på grund av pipans förslitning upphört att funktionera; hästutredningspersedlar hade ej kunnat anskaffas i reserv, så att formationerna städse varit fullt mobiliseringsfärdiga m. m. Byggnader under artilleridepartementets förvaltning hade ej kunnat få det underhåll, som krävts, utan hade reparationer måst uppskjutas.

Av en arméförvaltningens skrivelse bifogad tabell framginge såväl behållningarna som bristerna å de olika titlarna å vapenanslaget. Vad

beträffade behållningarna, vilka utgjorde sammanlagt 96,472 kronor 13 öre, vore vissa av dem icke att betrakta som verkliga överskott utan utgjorde samtliga truppförbands reservationer, av vilka delar kunde av truppförbanden redan vara disponerade men ej utbetalade den 31 december 1917. Övriga upptagna behållningar vore av artilleridepartementet disponerade för redan anbefallda reparationsarbeten, som ej hunnit slutföras under 1917.

Under återopande av vad sålunda anförts, hemställde arméförvaltningen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att för täckande av ovan avhandlade brist å ordinarie vapenanslaget för år 1917 å tilläggsstat för år 1918 anvisa ett anslag av 1,256,516 kronor 74 öre.

Departements-
chefen.

Under återopande av vad i ärendet förekommit, finner jag mig böra tillstyrka bifall till vad arméförvaltningen sålunda hemställt.

3. Garnisonssjukhusen i Stockholm, å Karlsborg och i Boden.

Detta anslag var i riksstaten för år 1917 uppfört med 132,650 kronor.

Anslaget var enligt de av riksdagen godkända staterna fördelat sålunda:

garnisonssjukhuset	i Stockholm	kronor	102,750: —
»	å Karlsborg	»	10,000: —
»	i Boden	»	19,900: —
				Summa kronor 132,650: —

Arméförvalt-
ningen.

Arméförvaltningen har nu anmält, att å förevarande anslag under år 1917 uppstått följande brister, nämligen:

å	staten	för	garnisonssjukhuset	i	Stockholm	kronor	139,562: 28
»	»	»	»	»	Boden	»	10,126: 09
								eller tillhopa kronor 149,688: 37

Staten för garnisonssjukhuset å Karlsborg utvisade däremot en behållning av 1,586 kronor 77 öre. Nettobristen på anslaget i dess helhet utgjorde alltså (149,688: 37 — 1,586: 77 =) 148,101 kronor 60 öre. Då emellertid arméförvaltningen ansåge, att behållningen vid ett av sjukhusen icke borde tagas i anspråk för täckande av brister vid

de båda andra, borde vid en eventuell framställning till riksdagen om anvisande av medel till täckande av ifrågavarande auslagsbrist upptagas icke beloppet för förenämnda nettobrist utan det belopp, vartill sammanlagda bristerna i anslagen till garnisonssjukhusen i Stockholm och i Boden uppginge eller 149,688 kronor 37 öre.

Beträffande orsakerna till den å staten för *garnisonssjukhuset i Stockholm* uppkomna bristen hade t. f. chefläkaren redan i skrivelse den 28 september 1917 anfört, att dessa vore att söka, dels däri att patientantalet under de senaste åren ökats i en sådan grad, att alla tillgängliga lokaler måst provisoriskt ordnas till sjuksalar, dels och framför allt i den enorma prisförhöjningen å alla varor. Särskilt hade portionskostnaden stigit över den beräknade. Apoteksvaror hade måst inköpas till stora kvantiteter för säkerställande av apotekets behov, och priserna hade även för dessa varor varit osedvanligt höga. På grund av persedelförrådets knapphet och det dåliga skick, vari persedlarna befunnit sig, hade ett större antal sådana måst inköpas. För dessas förvaring och vård hade förrådsinredningar måst utföras uti till persedelförråd apterade lokaler. Med stöd av § 29 uti det för sjukhuset gällande reglemente hade för såväl sjukvården som sjukhusets förvaltning särskild personal måst anställas utöver den i staten upptagna. Överhuvudtaget hade alla omkostnader för sjukhusets drift betydligt ökats, i många fall med över 100 procent. Icke blott persedlar utan all sjukvårdsmateriel hade varit i behov av underhåll och nyanskaffning. Därtill komme, att under år 1917 en stor del utgifter avseende föregående år blivit likviderade med sjukhusets medel.

Uti skrivelse den 26 februari 1918 hade t. f. chefläkaren beträffande den uppkomna bristen anfört följande:

Till löner, arvoden och dylikt vore enligt stat anslagna 45,585 kronor. Denna post hade emellertid belöpt sig till 50,706 kronor 52 öre. På grund av det stora antalet patienter och för införande av reda och ordning i förvaltningen hade det nämligen varit nödvändigt att med anlåtande av § 29 i det för sjukhuset gällande reglementet i stor utsträckning anställa extra personal.

Kosthåll och proviantering hade sammanlagt dragit en kostnad av 126,070 kronor 25 öre, ett belopp, som egentligen i sin helhet hade bort belasta förslagsanslagen till arméns och marinens mathållning. Samtidigt hade inkomsterna å dessa poster belöpt sig till endast 59,104 kronor 35 öre. Skillnaden förklarades till största delen bero av de föråldrade bestämmelser, enligt vilka ersättning bereddes sjukhuset för mathållningen, dock icke full sådan. Ersättning för mathållning under

de tre sista månaderna av 1917 hade först under februari 1918 kunnat beredas sjukhuset. Ersättningsbeloppet i fråga belöpte sig till 11,541 kronor 36 öre. Såsom tidigare för arméförvaltningen anmälts, hade utgifterna för kosthåll åt sjukhusets kvinnliga personal icke kunnat begränsas till i stat anslaget belopp.

Apotekskostnaderna hade belöpt sig till 23,892 kronor 33 öre med motsvarande inkomster 16,322 kronor 78 öre. Därvid vore dock att märka, att en stor del av till truppförbanden utlämnad medicin betalades först under år 1918. Förbands- och förbrukningsartiklar hade dragit en kostnad av 13,519 kronor 31 öre, under det att inkomster härför belöpt sig till 5,466 kronor 40 öre. Såväl apoteksvaror som förbands- och dylika artiklar hade inköpts i stor utsträckning för att säkerställa sjukhusets förråd av dessa varor. Samtidigt hade emellertid även å dessa artiklar en enorm prisstegring ägt rum, på de vanligaste apoteksvarorna med icke mindre än omkring 220 procent.

För epidemisjukvård hade av sjukhusets anslag utgivits 3,230 kronor 47 öre, en kostnad, som dock rätteligen syntes hava bort bestridas av det till truppförbandens förfogande ställda anslaget för sjukvårdskostnader.

Utgifterna å anslaget till bränsle och lyse hade stigit till 56,290 kronor 52 öre, beroende på den stora prisökningen å hithörande artiklar.

Inventarierna hade dragit en kostnad av 13,912 kronor 45 öre. På grund av förrådets knapphet och persedlarnas dåliga beskaffenhet hade reparationer och nyanskaffningar i stor utsträckning måst företagas.

Under år 1917 hade antalet underhållsdagar för patienter uppgått till sammanlagt 67,752, varav komme på flottan 28,395 och på kustartilleriet 1,915, alltså för femte huvudtiteln i allt 30,310 underhållsdagar. Härav framginge, att sistnämnda huvudtitel rätteligen bort bestrida nära hälften av sjukhusets omkostnader.

Beträffande den å anslaget till *garnisonssjukhuset i Boden* uppkomna bristen hade kommandanten meddelat, att denna till övervägande del uppkommit genom de avsevärt ökade kol- och vedpriserna. Visserligen hade jämväl andra titlar avsevärt överskridits, men de uppkomna bristerna hade täckts genom årets uppbörd och besparingar för år 1918.

Departements-
chefen.

Jämväl för täckande av den å förevarande anslag uppkomna bristen torde erforderligt anslag böra äskas å tilläggsstat för år 1918. Med hänsyn till den vid arméns truppförband och formationer tillämpade självhushållningsprincipen, håller jag, i likhet med arméförvaltningen,

före, att den å anslaget till garnisonssjukhuset å Karsborg uppkomna behållningen icke bör tagas i anspråk för täckande av de brister, som uppstått i anslagen för de båda andra sjukhusen. Det belopp, som nu bör av riksdagen äskas, torde alltså böra upptagas till 149,688 kronor 37 öre.

4. Arméns sjuk- och veterinärvård samt hovbeslag m. m.

Förevarande anslag upptogs i riksstaten för år 1917 med 473,042 kronor.

Anslaget var beräknat efter dittills följda grunder eller 2 öre om dagen för varje man och 3,3 öre om dagen för såväl varje häst vid truppförbanden som varje remont vid remontdepåerna. Därjämte upptogs under anslaget ett belopp av 37,000 kronor för arméns sjuksköterskekår.

1917 års
anslags-
beräkning.

Arméförvaltningen har nu anmält, att av från de olika truppförbanden infordrade uppgifter rörande truppsjukvårds- och truppveterinärvårdsanslagens ställning för år 1917 inhämtats, att å dessa anslag under nämnda år vid de flesta truppförband uppstått en brist, vilken sammanlagt uppginge till 81,994 kronor 58 öre. Visserligen funnes vid övriga truppförband reservationer å dessa anslag, men då arméförvaltningen emellertid ansåge, att reservation vid ett truppförband ej kunde tagas i anspråk för täckande av brist vid ett annat truppförband, enär därigenom icke blott hushållsplanen skulle rubbas vid det truppförband, som finge sin reservation minskad, utan även intresset för iakttagande av nödig och möjlig sparsamhet genom ett dylikt förfaringssätt kunde tänkas skola bortfalla, borde vid eventuell framställning till riksdagen om anvisande av medel till täckande av ifrågavarande anslagsbrist för ändamålet upptagas, icke beloppet för ovannämnda nettobrist utan det belopp, vartill sammanlagda bristerna å truppsjukvårds- och truppveterinärvårdsanslagen vid förut berörda truppförband uppginge, eller 81,994 kronor 58 öre.

Arméförvalt-
ningen.

Beträffande orsakerna till den uppkomna bristen hänvisade arméförvaltningen till vad sjukvårdsstyrelsen i detta ämne anfört uti sin underdåniga skrivelse den 7 december 1917 angående förstärkning av ordinarie sjukvårdsanslaget samt vad därom av Kunql. Maj:t anförts under punkt 70 av fjärde huvudtiteln av den till innevarande års riksdag avlåtna statsverkspropositionen.

I likhet med arméförvaltningen håller även jag före, att de vid vissa truppförband förefintliga reservationerna icke böra tagas i anspråk för

Departements-
chefen.

täckande av den för övriga truppförband å anslaget uppkomna bristen. Härför erforderligt belopp, eller 81,994 kronor 58 öre, torde böra äskas å tilläggsstat för år 1918.

Sammanfattning.

De brister, för vilkas täckande anslag nu skulle av riksdagen äskas, utgöra således:

å kasernutredningsanslaget	kronor 1,415,359: 50
» vapenanslaget	» 1,256,516: 74
» anslaget till garnisonssjukhusen	» 149,688: 37
» sjukvårdsanslaget	» 81,994: 58
	<hr/>
	eller tillhopa kronor 2,903,559: 19

För täckande av ifrågavarande belopp, vilket torde böra avjämnas till 2,903,560 kronor, hava visserligen icke några medel beräknats uti det av Kungl. Maj:t för riksdagen framlagda förslag till tilläggsstat till riksstaten för år 1918. Chefen för finansdepartementet kommer emellertid att framdeles under riksdagens lopp framställa förslag angående beredande av de för ifrågavarande anslagskrav erforderliga medel.

Enligt vad jag erfarit, komma, på grund av förhållanden som ej på förhand kunnat förutses eller av vederbörande förebyggas, brister att uppstå jämväl å vissa reservationsanslag för innevarande år. Då emellertid dessa brister icke kunna närmare bestämmas, förr än bokslutet för året föreligger, torde anslag för deras täckande böra äskas först av nästkommande års riksdag.

Jag får alltså hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen

att för täckande av de å förenämnda ordinarie reservationsanslag för år 1917 uppkomna brister å tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av högst 2,903,560 kronor.»

Till denna, av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Thomas Adlercreutz,